

Optimaliseren van exposure in de behandeling van angst bij jeugdigen: je angst onder ogen komen in de sessie of daarbuiten?

Gepubliceerd: 28-06-2017 Laatste bijgewerkt: 11-04-2024

Het primaire doel van het onderzoek is om te achterhalen wat de beste vorm van exposure is: intensief oefenen met de hulpverlener tijdens de zitting, exposureopdrachten voor thuis, of exposureopdrachten met ouders thuis? De verwachting is dat door...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Angststoornissen en -symptomen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON45412

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

De Durfpoli voor kinderen

Aandoening

- Angststoornissen en -symptomen

Synoniemen aandoening

specifieke angst, Specifieke fobie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Rijksuniversiteit Groningen

Overige ondersteuning: ZonMw

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Angst, Effectiviteit, Exposure, Kinderen

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Diagnose specifieke fobie subtype dier/situatie

Secundaire uitkomstmaten

Secundaire onderzoeksvariabelen:

Subjectief angstniveau

Angstige gedachten

Lichamelijke spanning

Vermijding

Coping

Toenaderingsgedrag

Zelfcontrole

Andere onderzoeksvariabelen:

Zorgkosten

Kwaliteit van leven

Ernst van de specifieke fobie

Algemene comorbiditeit

Comorbide angst en depressie

Angst van de ouders

Voorbeeldgedrag van de ouders

Demografische variabelen

Geloofwaardigheid en verwachting van de behandeling

Behandeltrouw

Tevredenheid met de behandeling

Behandelintegriteit

Behandelrelatie

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Exposure lijkt een essentieel onderdeel van de behandeling van angststoornissen. Het blijkt dat hulpverleners exposure in de hulpverleningspraktijk vaak niet ter plekke uitvoeren, maar exposure alleen als huiswerkopdracht meegeven. Het is de vraag of dat wel even effectief is, met name omdat het voor kinderen moeilijk is om dit volledig zelfstandig te doen. Of het de kinderen lukt om het huiswerk te doen, zou weleens kunnen afhangen van de mate van betrokkenheid van ouders. Vanuit onderzoek is relatief weinig steun voor de meerwaarde van het betrekken van ouders bij behandeling, behalve wanneer er expliciet concrete vaardigheden worden bekrachtigd zoals het aanmoedigen van toenaderingsgedrag. Dus mogelijk lukt huiswerk wél als ouders expliciete instructies krijgen over het aanmoedigen van exposure-oefeningen.

Doel van het onderzoek

Het primaire doel van het onderzoek is om te achterhalen wat de beste vorm van exposure is: intensief oefenen met de hulpverlener tijdens de zitting, exposureopdrachten voor thuis, of exposureopdrachten met ouders thuis? De verwachting is dat door de hulpverlener begeleide exposure het meest effectief is. Het secundaire doel is om kind, ouder en hulpverlener variabelen te vinden die de effectiviteit van de exposureopdrachten mogelijk beïnvloeden.

Onderzoeksopzet

Singe-blind parallel randomized controlled trial met drie condities (interventie vs. interventie vs. interventie)

Onderzoeksproduct en/of interventie

Er zijn drie condities welke allen drie sessies krijgen aangeboden: A. 1 Psycho-educatie (PE) + 2 exposure-oefeningen (EXP) met de hulpverlener B. 1 PE + 2 sessies met voorbereiden en

nabespreken van EXP voor thuis (met kind) C. 1 PE + 2 sessies voorbereiden en nabespreken van EXP voor thuis (met kind en ouders)

Inschatting van belasting en risico

Het enige risico voor proefpersonen verbonden aan deelname aan het onderzoek is kortdurende stress tijdens de exposure oefeningen waarbij zij worden blootgesteld aan hun angst. Deze mate van stress zal echter niet hoger zijn dan de mate van stress ervaren tijdens reguliere exposure oefeningen in de behandeling van angst. De potentiële waarde van de studie is dat we inzicht krijgen in de meest optimale inzet van therapeuten en ouders in de behandeling van angststoornissen bij kinderen. Deze kennis kan gebruikt worden om aanbevelingen te doen met betrekking tot de behandeling van angst onder kinderen en daarmee het effect van de behandeling optimaliseren. Om dit doel te bereiken zullen we de effectiviteit van verschillende mate van inzet van therapeuten en ouders moeten evalueren in deze specifieke populatie. Een mogelijk direct voordeel van het meedoen aan de studie, is dat we kinderen met een specifieke fobie een interventieprogramma aanbieden bestaande uit exposure-oefeningen. Uit onderzoek is gebleken dat dit de meest effectieve behandelvorm is om specifieke fobie te verhelpen. Een mogelijk indirect voordeel van het meedoen aan de studie, is dat kinderen die niet voldoende baat hebben bij het aangeboden interventieprogramma, uitnodigd worden voor een herintake en vervolgens doorverwezen worden naar een passend vervolgprogramma. Een directe belasting voor de deelnemende kinderen en hun ouders is dat ze zeven keer worden uitgenodigd op de Durfpoli, waar de intake, meetmomenten en behandelsessies zullen plaatsvinden. De intake, behandelsessies en een aantal vragenlijsten uit de voormeting, nameting en follow-up meting zijn echter care as usual. De daadwerkelijke belasting - extra dan care as usual - bestaat dan ook enkel uit de extra interviews, vragenlijsten en gedragstests. Wij zijn echter van mening dat de voordelen van de studie opwegen tegen deze belasting.

Contactpersonen

Publiek

Rijksuniversiteit Groningen

Grote Kruisstraat 2/1
Groningen 9712 TS
NL

Wetenschappelijk

Rijksuniversiteit Groningen

Grote Kruisstraat 2/1
Groningen 9712 TS
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)

Adolescenten (16-17 jaar)

Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- * Tussen de 8 en 12 jaar oud en leerling op een basisschool
- * Voldoende kennis van de Nederlandse taal
- * Voldoet aan de criteria van een specifieke fobie van het subtype situatie of dier

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- * Geen toestemming van ouders of verzorgers (met gezag)
- * Momenteel in (medicamenteuze) behandeling voor angst
- * Ontving cognitieve gedragstherapie voor angst in de afgelopen 12 maanden
- * Specifieke fobie die niet valt onder het subtype situatie of dier
- * Andere en meer urgente hulpvraag
- * (Risico op) suicidaliteit, psychose of huiselijk geweld

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Enkelblind
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	03-08-2017
Aantal proefpersonen:	60
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	28-06-2017
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	30-04-2019
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL59889.042.16
Ander register	wordt aangemeld bij NTR